

Сәнә 1999 ңул ячәп!

Пурнаса, қёршыва юрат, таван халәх мәнне чөрө, җавна юрат!

ТУСПАХ

НУРЛАТ РАЙОНЕН ОБЩЕСТВА ПОЛИТИКА ХАСАЧЕ
ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА НУРЛАТСКОГО РАЙОНА

Хаңат 1931 ңулхи шолен
9-мәшәнче тухма пүсланы.

N 148
(4717)

1998 ңулхи декабрь (раштав)
үйәхен 31-мәшә, көспөрникуп

Паләртнай
хакпа.

Ф.С. СИБАГАТУЛЛИН:

"Ас-хакъал пуюнлайхне җәнетмелле"

Сәнә ңул умән ийлана
шәнкүнчелеге түркемен
хасатсан хулаца
район администрации
шүлгүнч Фатих Сауба-
нович Сибагатуллин
хапалласах киләшрә.
"Каласу әйнәләхсемпес
планнесе синчен сес мар,
ылтарах халичен эпир
хасатман ыйтусем син-
чен пүлө", - терә вайл
цире маларах сивәч
каласына хатерлесе. Ха-
терлесе ыйтусем кирлә
пүларәс - пүләх ши-
рән вулакансемпес куса-
кусан куриәснә пек у-
сан каласу шүлгүнч.

- Юлашки икә ңул
хүшшинче районта пур-
наданә өсбесе синче ча-
рәнса тামа кирлех мар
пүлө. Резултаттасем пур,

вәсем күс умәнчесе. Халь
эпир ңул тапхара кә-
ретпәр. Эпә ёна кәтар-
тусенчесе эффективлә
экономика сине күмал-
ли тапхар тесе ка-

рама хистет. Тәсләхрен,
хальхи вәхәтра агрономи
өснә пәлменнине
хакъал удобренисемпес
тата гербицидесемпес пы-
тарма сук, таңак сәңкәр
хулаца та тәп задача - техноген
требование сирәп пәхәннәси. Җитес ңул-
тан экономика енчен ту-
пашлай күльтурәсем
үстерсе җитәртмере пүл-
латпәр. Элмет зонинче,
тәсләхрен, лаптаксен
пымалли чи усәллә, ту-
пашлай ңул-йөрсем шы-

ласшән. Хальхи эконо-
микән кәткәс лару-тә-
рәвә тавар туса кәлара-
кансене хулаца тытса
пымалли чи усәллә, ту-
пашлай ңул-йөрсем шы-

(Веңе 2-мәш стр.).

Тәрнәсри спирт завоче: "Люкс" спирт пур!

Декабрён 26-мәшән-
че реконструкциелекен
"Тәрнәсри спирт за-
воче" патшалых уни-
тарлай предприятире
пәрремеш продукци ил-
ме паләртни җинчен
хаңатра пәлтернеччә
бын. Паллах, кунта
пымалли өң аллә сарапли-
не нумаях пулмасы
сырса кәтартын чухне
паләртнай сроксен чән-
лайхе пирки иккәнелү
пурччә. Строительсем,
монтажниксем каланы
тәрәх, кивә һуртпа обо-
рудование тәрепен юсич-
чен җавнашкан объекта
сәнәрен тума сәмәлләх. Җа-
пак та паләртнай за-
дачаны түрнәләнә! Аны, чи магтан, респуб-
лика Президентчә
М.Ш.Шаймиев пиллә-
нине, ун чухнеки Пре-
мьер-министр, каярах
республикан Патшалых
Канашын председателә,
пирен депутат Ф.Х.Му-
хаметшин җак проекта
пур енчен тәрланипе
тата каярах Министрсен
Кабинечен хальхи пүл-
айхе Р.Н.Минниханов

пүләшип, "Тат-
спиртпром" пәр-
ләшвән ңул өртүси
Р.Р.Шайхутдинов
тәллевлә тә ырми-
канни өсленипес
пурнәслама пул-
тарна. Җакәнна пәр-
лех, завод ңүнен
շурални - хулаца
район администра-

цийен пүләхен
Ф.С. Сибагатуллинан
тавракурмал тәллевлә
политикин резуль-
татчә, вайл завода рекон-
струкциеленипес рай-

рәп җитәртмере пул-
тарна, җаплах
пурнәслакан мәнпур
өсбесе тәтәшах кон-
троллесе тәнә, май пур-
таран пуләшнә. Завод-
да презентация ирттер-
ме паләртнай кун вайл
җак предприятие тәләш-
пе сине тәрса өслеме
мән хистени җинчен
пите үсән каласа пач.

Сәнүкерчесенче:
спирт завоче; пәрремеш
планра Р.Р.Шайхутди-
нов тата Ф.С. Сибагатул-
лин.

(Веңе 2-мәш стр.).

Ан тив, вайл ырә та телейлә пултәр!

Сәнә ңула хатерлени
май ирттернә меропри-
ятимесе хүшшинче чи
иләртүлли, паллах, ху-
лан тәп площаңнче
Елка үсни пулчә.

халәх җав кун юмахри
мәнле кана сәнарсем
курмарә пул! Ачасем
Сәнә ңулхи асамләх кәт-
се, вәсендеш пәр утам та
юлмарәс. Анчах та "Род-

ничок" ача сачен тимәр
карчаккесем чи хәюлли-
сем тә җаврәнәсүлесем
тесе йышәнчәс, җак кон-
курсра иккәмеш вырә-
на районти культура
շурчын Тухатмаш кар-
чаккә тухрә, виссәмәнне
"Сказка" ача сачен хал-
апри сәнарсем тивәс
пүтләс. Пүстәрәннисем
җаплах лотерея вайин
жигерүсисене туслан
саламларәс. Мәнле пар-
насем? Питә лайххис-
сем. Җитес ңул символ
чәрә мулкә Азизова
ләкәр, Тагиров хуша-
матлә илемлә каччә ра-
диоприемник выляса
илчә.

Кайран үяв ирләнч!
Пәр вәхәтрах саван
чуклә кәмәллә ти чипер
Юрникесемпес Хәл Му-
чисене пирен парадра
кана курма пултап пул,

Кашин сәмахе хайн

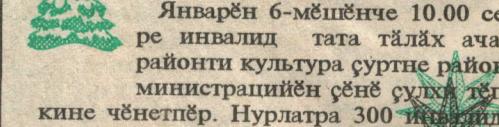
евәрләччә, хайн сән-
сапаче, хайн юморә.
Җаплах та чи лайх, тав-
сәрүллә, хитре Юрникесемпес
Хәл мучисене паләртма ыйвәр марч-
чә. Пәрремеш вырәна
"Нурлатнефть" НГДУ
представителесем ый-
шәнчәс, иккәмешне -
РУЭС, виссәмеш вы-
рәнта сахәр завочен
представителесем. Кү-
раканисем "Алсу" ача-
пача сачен өченесене
ылтарах кәмәлларәс.
Хулари 2-мәш номерлә-
шкүлән, райпон, куль-
тура шурчын ханисем тә
хитреччә. Унтан Хәл мучи-
сесене халапри персо-
нажесем уләштарчәс.
Плошадьре пүстәрәннә

тисчесем тухрәс. Анчах
та шүт-кулә, юрасем,
вәрахчен янараймарәс,
мәншән тесен ачасене
вишә лаша күлнә җуна-
сем җинче хула тәрәх
ярәнтарма тәтәнчәс.
Җав кун кунта предпри-
ятимесе организаци-
сесен суту-илү точкисем
те өслерәс, унта тутлә
шашлык тата вәри икер-
чә тутанса пахма май
пурччә. Каярах вара чи
интерессли пүсланчә -
Сәнә ңул елки йөри-тав-
ра дискотека шурчәрч-
нек пычә.

Ан тив, вайл ырә та
тараватлә пултәр! Сәнә
ңул үявне күтийнисем
пурте җак халал сә-
мәхесене каларәс.

Елка ырә сунса кәтептәр

Январён 6-мәшәнче 10.00 сәхет-
ре инвалид тата тәләх ачасене
районти культура шурчын район ад-
министрациин ңул үлә-
шкүлән чөннөтпәр. Нурлатра 300
инвалид ача тата 85 тәләх шутланать. Театр
концерта ырә сунса кәтептәр
шурчын үләштарчәс. Сәнә ңул пар-
нисем кәтесе.

Ф.С.СИБАГАТУЛЛИН:

"Әс-хакал пуюнләхне җәнетмелле"

(Вәсә. Пүсламаше
1-меш стр.).

Вырәнта тавар туса кәләракансене хытә тулаштар пүсне, хөвделаврашып та савантарас тетпәр, юна пәр пин гектар үнчәк акаса үстәнчесе. Хамара вали пахча үмәк, җәрулми акса үстәрессине тәңгәтсе ярәпәр.

Выльяш-чәрләх өрчесинчи тәп задача технология үрәп үрнәкләсси юлаты. Пәхәр-ха, хреченшән производствара мәнле пысак майсем үзләчәвәт. Юна тупашлә тәвас тесен вара пирән мәнпур майсем пур: выльяшсene лайях пәхсан тата кирлә пек анатлантарсан ун пек тума ыйвәр мар. Ял хүчәләх техникин тимләх үйәрасси тә пысак пәлтерешлә, унпа тирпейлә үсә курмалла, киввисене юсамалла. "Сельхозтехника" АО халь питә лайях оборудованине пуюнланна, хытә мәнле механизма та юсама, ёсе юрәхлә тума пултарать, пулашу кирлә пулсан, тархасшын, ыйтәр.

Хулара, района строительство өсесен хәвәртләх өтес үл та чакмә тесе шутлатап. Җак кунсече Тәрниери спирт

завочч таса спиртән пәрремеш партине илнә - җәнә үлтә вара кунта таса эрех туса кәләракан линие хута ярәс. "Зузеевнефть" НГДУ та җаван пек пысак ма-лашләх кәтет. Нурлатри аш-какай комбинатыне, саҳар заводне реконструкциялессине вә-лес задача та кун һөркинче тәрат. "Татнефть-Нурлатнефтешырав" АО сыхланса юлни тә пысак саванна - ку халь питә пысак пәлтерешлә. Кәсекен каласан, нумай тунә, та-ва-шә, паллах әнте, ма-лашне тә тәбә. Анчах та производство кәтар-тәвсene үстәрнисе, производствана атала-тарнисе үтти питә пысак пәлтерешлә нрав-ственность ыйтәвәсем аяккынче юлна. Җак мана питә паша-хантарат, ку ыйтәба татса парас тесе мәнпур ый-ран тәрәшмалла вәхәт үтре тесе шутлатап. Халь пурәнма ыйвәр тата хәруш пулни үнчән мән чухлә кала-шатләр пулин та, тата та ыйвәртарах вәхәтсем пулнине тә чылайшә астәва-шә вәт-ха. Пуса-рүлә, өсчен үнчән шән-шәнне үзләчә.

Келлә, җак условисенче җәлеме пултаракан җам-рәк үнсем үстәрес за-дача пурнә-ләтләр-и-ха эпир - шәп кәна җак ыйту мана кала-шәвә пүсарма хистерә. Җак-н-па пәрлех эпә педагог-сен колективесен яч-ке үлкес сәмәхсем калама пултаратап. Вәрен-тесинче тәрлә сәнав-семпес үсә курас тесе тәрәшса, воспитани па-рас ыйтәба хавшатна. Шкулсендә аласене үт-пү енчен тәреклесси тата ёсे вәрентесси пә-чәк шайра. Кунта җемье-ре воспитани парасин ролә, культура учреж-дениесен витәмә пур-рине эпә хир-жеместәп, анчах та җаксендән пәри тә шкула уләштарай-мась, унән тәллевлә за-дачисене чакармась. Воспитани процесе ва-ра тәрлә сәлә. Ёсе вәрентесине тата воспитани парасине кәна илер. Шкулсем хәйсene пах-ча үнчән, җәрулмисе тив-штерсөн, җак ёса-сене яв-штарсан, җәр-малта пысаксемпес үрәп үнчән тытсан, аласене шкултах җә-хәнхарсан, ёсе юрат-ма вәрентесен, хальхи тат-кәлә улшәнүсөн тап-хәр-чын ку чухнеки об-щество кадрсем үтимен-

нине туймәччә.

Кирлә, ырә өс-семшән пулсан вәл үсәлә пул-малла. ДЮКФПри ка-ратэ кружокне үрекен 75 җамәрәк ГРОВДпа пәрлех кулари урамсендә һөркес тума мәншән яв-штармалла мар-ха? Хальхи вәхәт та-прав-ственность һәли-һөрки-сем манәнни, тәр-жмарләх тата хаярләх паләрнин сәлтавә вос-питани җән пахаләхен шай-енче пулнине шуга илмелле. Кунта пиртен килекен мерәсөне пур-не тә вакавлә ыйшән-малла. Кун пирки тав-лашу үзүк.

Ку тәлеше социалла пурнә-шән үтти сферисен представителләсеп тә шухә шламалла пур: эпир мәнле тәллев-семшән җәләтләр, хамәр умри требование-семпес килеше тәрләр-и? Үзүк пулсан, вырән ый-шәнмалла мар. Хальхи вәхәтшән ку питә "хак-ла" ларә. Шәпах җаванна-па әнте ялсендә тата ху-лари культура учреж-дениесене чән-чән ре-визи.

Сылвәх сыхлавәнче тә ыйвәрләхсем пур. Җак-н-са сәлтавәсene экономикан пәрлехи кри-зисе, финанс ыйвәр-ләхсемпес үсә җы-хантармалла мар. Эпир

шутланә тәрәх, медицина учреждениесем халәх хүшшинче һөр-келлә пурнәп пропаган-дине илсе пымалла. Кашина пациенти үйрәм тимләх кирлине асра тыйтмалла, медиксендә час-часах врач этики үтимест. һөркеллә пурнәп пропагандалас тә-леше япәх өсленипе чирлисөн шүч үсәт. Ку вара обществапа семье-шән социалла инек. Акә җаксем пирки үн-шә үлтә пирэн үрәп шухә шламалла. Лайях ын үстәрес тесе ыран-паян тәрәшма тыйтәм-сан, пирэн малашләх шанчәкәр тата ѡстан енчен чухән пулас хә-рушләх пур. Эпә шутланә тәрәх, 1999 үлтә пирәншән кашинишән питә яваплә пулә. Пирэн ыранхи кунан мала-шләх эпир программа задачисене мәнле пурнә-ләхсемпес килет. Хамәр пурнәца пирэн хамәр вайпа тумалла, лайях пурнәшән хамәр тәрәшмалла. Эпә хамәра кана шанатләп. Пирэн пәрлехи тәрәшләх тәллевләх, пәр-пәрне әнланса килештернисе үйрәлә тәрат. Аи тив, ёс-чынчесе мир пултар, кашина җемье-ре вара - килешләх телей.

С.ХАЙРУЛЛИНА
сыреа иллә.

Хәл Мучи

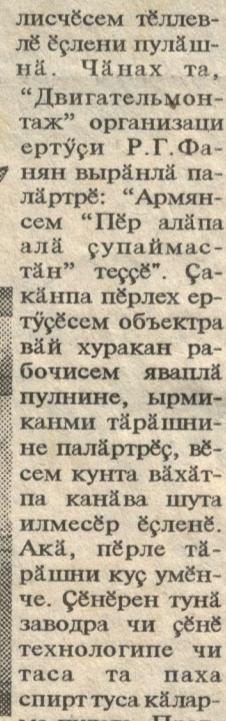
Шартлама хәл сиввисем Персе үтрең үрүрәтән. Седәм тумла уйәнсем Вәссе күтәр. инсетрән.

• Хәл Мучи қанәрлатать Халә пәтәм таврала, Сивре ташлаттарать Пур хәрәвә күяна, Шур җәләк парнелет Тункатапа юпана, Шур пәркенчәкпе витет Тәләрекен хурана.

Канмалли кунсем уявсендешен тә нумайрах пүләс

Тутарстанта пурна-кансендә үтес, 1999 үлтә пирэн шухә шламалла. Лайях ын үстәрес тесе ыран-паян тәрәшма тыйтәм-сан, пирэн малашләх шанчәкәр тата ѡстан енчен чухән пулас хә-рушләх пур. Эпә шутланә тәрәх, 1999 үлтә пирәншән кашинишән питә яваплә пулә. Пирэн ыранхи кунан мала-шләх эпир программа задачисене мәнле пурнә-ләхсемпес килет. Хамәр пурнәца пирэн хамәр вайпа тумалла, лайях пурнәшән хамәр тәрәшмалла. Эпә хамәра кана шанатләп. Пирэн пәрлехи тәрәшләх тәллевләх, пәр-пәрне әнланса килештернисе үйрәлә тәрат. Аи тив, ёс-чынчесе мир пултар, кашина җемье-ре вара - килешләх телей.

С.ХАЙРУЛЛИНА
сыреа иллә.

Тәрнәсри спирт завоче: "Люкс" спирт пур!

(Вәсә.
Пүсламаше
1-меш стр.).

Ку ёнтә, паллах, җак хүчәләхән, җаплах районан экономикине үрәп-ләхсендә пысак вы-рән ыйшәннакан завода сыхла-ласа хәвәр-расси үсә мар, юна продукци-и пахаләхә, өс-чен үнчән пак-тилә пред-приятиесен шутне кәртеси, вәсендешен тә лайяхрах тәвасси, җак-н-пәтәмех тәрнәсри мала-шләх шанчәкән үрәп-ләхсендәт. (Кунта тата җакна паләртса хәвәрни вы-рәнла пул: пәрремеш үртесе газ кәрт-ни үнсендә кәмәлне өк-ленә, җакна вара спирт завоче пулашмаса-р пурнә-ләйман).

Район экономикин пәрлехи интересесем үнчен каласан, кунта теми-це саманта паләртса хәвәрмалла: спирт завоче үт-ле пултар, җак-н-пәтәмех тәрнәсри мала-шләх шанчәкән үрәп-ләхсендәт. (Кунта тата җакна паләртса хәвәрни вы-рәнла пул: пәрремеш үртесе газ кәрт-ни үнсендә кәмәлне өк-ленә, җакна вара спирт завоче пулашмаса-р пурнә-ләйман).

Че тухәлә үсә курәс, кайран вара, "Люкс" та-са спирт кәларма ты-тәнсан, пирэн район республикан алкоголь продукцион монополи политикин пысак түп-ке-ртә (теп-р үл тесе чылай-вай хунә, реконструк-циленә вәхәт та ая-кинче юлман X.M. Яр-мухаметова администрация пуллах шән-шә уява хәй-чыннә.

Нумаях пулмась кунта Премьер-министр Р.Н. Минниханов пул-на чухнекипе ташлаштарсан, кеске вәхәт хүш-шинче үнсендә пысак кал-пашне пурнәлан. Апла пулсан пирэн строительсем тә үт-ле пултар, җак-н-пәтәмех тәрнәсри мала-шләх шанчәкән үрәп-ләхсендәт. (Кунта тата җакна паләртса хәвәрни вы-рәнла пул: пәрремеш үртесе газ кәрт-ни үнсендә кәмәлне өк-ленә, җакна вара спирт завоче пулашмаса-р пурнә-ләйман).

РСУ объекта кеске вәхәт хүшшинче лайях пак-тиләх шеллемен. Җаванна та администрация пуллах шән-шә тата "Татспиртпром" ертүсү, завод директор Р.Г. Сунев та вәсендә үчәп мухтав са-махсем чылай каларәс. Паллах, кунта хутшанна 20 яхән строитель-ствара монтаж органи-зацийесен үт-ле һөркел-леме сәмәлах пулман ёнтә. Анчах та "Тимер" акционер обществине генеральныи директор һөркел-леме сәмәлах пулман ёнтә. Анчах та "Тимер" акционер обществине генеральныи подрядчик В.П. Адианов, КМУСри Г.Д. Зиганшин тата ыйтисем паләртә тәрәх, объекти үнсендә ташлашкы күнчәнчесе, үн-шән историй-чынчесе шанчәкәлә мала-шләх сунмалла үсә юлат.

Р.ГИЛЬМУТДИНОВ.
Сәнүкерчексендә: спирт промышленносен специалистие Н.И. Ко-тельникована кунта администрация пуллах шән-шә химик Венера Шахисламова висет.

Кивә үкәна җәннише РКЦра улаштарма пулат

Паллә ёнтә, 1999 үлтән 1-меш-шәнчен кивә үкәна хай-ен вайне үхататы тата унпа организа-циесем, учреждени-сем, предприяти-сем, үйрәм үнсендә түлеме, күсарма уса курмац-сә. Җапа май-па, пиртен нумайшаш-лен пулласа январен 4-меш-шәнчен канәс.

Ку тәлеше 1999 үлтән 1-меш-шәнчен кивә үкәна хай-ен вайне үхататы тата унпа организа-циесем, учреждени-сем, предприяти-сем, үйрәм үнсендә түлеме, күсарма уса курмац-сә. Җапа май-па, пиртен нумайшаш-лен пулласа январен 4-меш-шәнчен канәс.

Ҫакан ҹинчен
вөсөн эрне мала-
рахах пәлтернә
пүлнә.

- Уяв умён эпир
сирәнне Нурлатта
экскурсие каяссине йәркелә-
пәр, хула кәтартәп, - тенә
агрофирма председателә Иль-
яс Нургалеевич Мухамметов.
Хәрәмсем, вөсөнчен ытла-
рахашә якуркелсем, хәмәш-
ләсем, хуралгусем тата чи-
ешнесем, председатель шүт-
ләт тесе кулна һәна тата
вөсөнчен хәшә Нурлат кур-
ман-ха? Ҳусана е Мускава
пүлсан татахч...

Вөсем хәйсен шүхәшсөнен
пәтәмләтме васканә ҫав.
Тәрәссипе каласан, вөсем
Нурлатта пачах пәлмәсеч ик-
кен. Ҫак шүхәш вөсөн кула-
па паллашма тытәнса вөсне
ситииченек канәс памарә.
Район администрации пү-
ләхән аппараты Ф.Р. Но-
гуманова кашни объекта
чарына, тәйлән әнлантарса
пачә, унай кашни пайән пал-
лаштарч. "Нурлатнефти"
НГДУ сәт-су комбинация
тата арманә өчченене пите тә-
ләнтерч. Вөсөн бассейн тата
Ҫамрәксен үрчән илемлә-
хә тә тытәнә илч. Ис-
кусствасен шкулән концерт
зәләнче хисеплә хәнасен вы-
рәнинче ларнә чухне хәра-
мсем пәр вәхәт չухалса
кайрәп. Агрофирма предсе-
дателә И.Н.Мухамметов, ад-
министраци пүләхән аппа-
тати үтләх паракан уп-
правлени начальник

Л.Н.Дильмухам-
метова, Пенси
фончән тәупол-
номоченәй В.Г.Хоменко та-
та ыттисем каланә сәмәсем,
ырә сүннисем те
вөсөн киләр.

- Сирән ҹинчен
халь района ҫөс
мар, республи-
кәра та пәлесеч.
Тавтапуң сире,
малашине тә ҫап-
лах әсләр, - терә
Флюра Раши-
довна вөсөн са-
ламланә май. Вө-
сем вали ятар-
ласа хатәрленә
концерт та кәмә-
ли кайрәп. Залда ларакансен-
чен ылайшә "Ҫалкуң" ан-
самбльне, ытти пултаруләх
артистичесиме пәрле юрларәп.
Күнрән тәләнмелли ҫук, ҫав
күн кашни чунә юрласа са-
вәнч.

Ялта пурәнакан хәрәм-
сем сахәр вәретекенсен по-
селокчын Ҫәнә ҫул елкепе
паллашна чухне тә, тәп пло-
щадьи елка үснә вәхәтра та
ҫәкләнүллә кәмәлә пулч. Елка үснине
халалланә уява
пүстаранна Нурлат ҹинни-
сем вөсөн саламлани ку туй-
йама тата та ҫәкләр. Мар-
шрутри юлашки вырән "Яш-

"Надежда" агрофирма өчченесеми Ҫәнә
ҫул уяве декабрән 26-мәшәнчек пүсланч.
Ҫав күн ҫак хүзәтләхра өсре малта пыракан
120 хәрәм автобуссеме Нурлатта килч.

лек" кафе пулч. Уява хатәр-
ленә ҫәтелсем хүшшине выр-
наңса ларнә ҳыңсән ял өч-
нәсем хәйсем тәләннине та-
тах пытарма пултараймарә:
ҫәтелсөн чәннахах та тулах,
илемлә хатәрленәччә "Нурлат-
чен" та ытла вара вөсөн по-
варен, официантсен ыркә-
майләх киләр.

Ильяс Нургалеевичин са-
ламлә сәмәхесем ҳыңсән,
хәрәмсөн Ҫәнә ҫул яч-
ытти хәнасен саламларә.
Тостсем каларәп, кафере
чайваша тата вырәсла савәк,
салхуллә юрәсем шәран-
тарч. Ялта пурәнакан хәра-

рәмсем, унччен тә
пәр-пәрне лайх
пәлекенскерсем, халь
хәйсене пәр չемьери
пек туйрәп, әшшән
калаңрәп. Сәтлесем
хүшшине ларакан-
сем тәрәлә коопера-
тиври представи-
тельсем пулсан та,
вөсөн пәрлехи өчсөм,
туртәнусем, савәнә-
па әнәләхсем ҫывәхлаташ.
Батам тата Пәчәк Хәмәш-
ләран хәрәх хәрәм
килнә: З.А.Кузьми-
на, Л.Я.Михеева,
З.Ф.Краснова ыр-
ләх-чәрлә өрчекен-
семпе пәрле ҫаплах
вырәнти самоуправлени
Совечән, шкул өчченесем
вырнаңә. Якуркеләнчен 30
сын, Чиешнерен - 20: выль-
әх-чәрлә өрчекен-
сөн та, поварене тә пекх хисеп
турәп. Пәрлехи ҫәтел хүшшин-
че Хуралтәвәнчен килнә 15
ҫәтлән тә хәйсене ют ын пек
туимрәп.

Пите интересләччә, хамә-
ра вали ҫәннине нумай пәл-
тәмәр, пире тимләх үйәрнә-
шән тав, - терә пирен таҳсан-
хи пәләш, "Агрокультура" ко-
оперативри сынна пәхакан
Галина Кузьминична Ви-
ноградова.

- Пире пәр пысак ҫемьеңе
пәрлештернәшән тав тәват-
пәр, - хүшрәп үнай қүрши-
сем.

Паян саламлә, ырә сүннә
сәмәхесем нумай каларәп. Ан-
чах чи пәлтерәши կаярах
пулч. Зала район администрации
пүсләх Ф.С.Сиб-
гатуллин көрсөн, пүстарәнни-
сем хәйсене тимләх үйәрни-
не, хисепленине туйрәп.

Фатих Саубанович кәсекен,
анчах тарән содежаниллә
сәмәх түхса каларәп.

- Ҫакан пек өччен тә тара-
ватлә халәх - манән халәх,
лайх пурәнма тиүә. Пирен
пәтәмпех малашләхра-ха. Рай-
они чи лайх председатель -
И.Н.Мухамметов ергесе ыни-
не өчленәшән савәнәр, упэр
иңа халама пәләр. Ҫәнә ҫулта
та ҫума үмән, пәрле өслеме
Түрә ҫывләх патәр, - терә Фа-
тих Саубанович.

Пирен өсре малта пыра-
кансем тата та пур. Вөсөн
иңана Мартан 8-мәшнә үяв-
нас үмён илсе килме шут-
ләтпәр, - әнлантарч пире
Ильяс Нургалеевич.

Хәнасем вара юрларәп тә,
ташшарәп тә. Ҫав вәхәтре вө-
сем пурнари ылай саманта
ҹәнәрен аса илч. тата хәй-
семи պәтәмләтүсем түрәп.
Тәрәп, халь ансан вәхәт мар,
йывәр үүлсем, никама та ҫә-
мәл мар, ҫапах та пәрлешсөн,
өс савәнәне әнланма, ытлә
тә пүян пурнаспа пурәнма
пулат. Ялсынисен өсне хак-
лама пәлсөн, ыранхи куна
шанәп пур.

С.ХАЙРУЛЛИНА.

Мәнле хитре эсә паян...

(Ҫәнә ҫул конкурсөн итогене пәтәмләтсе)

Вицәмәш ҫул ёттә Ҫәнә ҫул умён Нурлат юмахри пек ушшәнать,
урасем, сүртсем, микрорайонсем тәрәлә тәслә лампочкасемпе, гир-
ляндәсемпе, елкәсемпе илемләтесеч. Қәçал Хула күнә тәләнхе илем-
летнине ылайшә Ҫәнә ҫулчын вәл киләшүләхпә չухате тесе
хәрәрәп. Ҫук, уяв сән-сәнәчә ҳәй патне малтанхи пекх чәнет.

Хула хәвелтүхәс пай-
енче пире тәрәлә тәслә
сүттәсем хүшшине Хәл
Мүчипе Ҫәнә АЗС кәтсө
иilet, вәл иртсе ҫүре-
нене инсстрене иләртет. Судахай ынче
ДРСУ елкисен гирлян-
дисем սұнасеч. Хула
хәвеланәс ынчен кәре-
кенсөн Советская ура-
мәнчи администрации
сүрчесем - УГТ, 1-мәш
ПМК, геофизика,
НУРБ, НГДУ хәйсен
илемләхпә қама-
лә, ҫекләп, пәри тәринчен
хитререк.

Инсстрене ытталса
ларакан илемлә елкәс-
не, "Нурлатгаз" ЭПУ,
ҫаплах сәт-су комби-
нажен кантүрәсөн пә-
ләртмасәр хәвәрмә май
ҫук, нефтегаз, РСУн,
райони ҫар комиссия-
риачен, перекет банкән
илемләтнә террито-
риясе та капәрләх-
пә тәләнтересеч. АТП,
Школьная урамәнчи ху-
лары электросеть пәтән-
ча тесе пите хитре. Сахәр
вәретекенсен посело-
кенче ыттисиме ялтә-
ратакан вәрмән хәни,
пәртан тунә асамлә ху-
ла хәйсем патне хәна-
сөн чөнеч. "АгроХи-
миксервис" АО уяв тәлне
капәрләннә, авто зап-
равкәра тәрәлә тәслә лам-
почкасем мәлтләтесеч,
чаплә уяв ысыхарнине
пәлтересеч. Хула вар-
ринчен ырнаңә әшә се-
чесен предприятийе,
модасен ательи, госса-

нәпиднадзор центрә
тәрәлә тәспе ялкашац. Қәçен каласан, ылайшә ҳәйсем үрчесиме
илемләтме, хулаара үялару-тәрәвие йәркелеме, пирен пәрлехи
сүртка тата та иләртүләрх тума тәрәш. Ан-
чах, шел пулин тә, ҫак илемләхе ҳәшә-
пәри үял тәләшшәп өттән та
тәләшшәп сүрәләх кәтартын пәсать. Ҫапла, күн
пеккисем та пур. Тәләхрен, "Нурлатгаз" ү-
мәнчә 127-мәш ПМК пите илемләр күрәнса
ларат. "Агропроммех-
монтаж" та уява хатәр-
ленмест тәйин. Чугун
ҫул вокзалә та ҡәçал
пассажирсөн салхул-
лән кәтсө иlet. "Аяк-
кинч" юлна предприним-
тисиме организаци-
сөн хүшшине "пүн-
раххисене" та асәнма
пулат. Ҫапла, йәркелү
комиссия-хулари тәп
әлка үснә күн хула ура-
мәнене пите тимлән пәх-
са түрх.

Предприятийе орга-
низациясөн, учрежде-
нисөн администрации
сүрчесене лайх, кил-
шүләх илемләтнәшән I
вырән "Татнефть-
Нурлатнефтишыр" АО пан, II - "Нурлат-
нефть" НГДУ, III-
РУЭС. Шкул ҫулне ыт-
мен ачасен учреждени-
йесен хүшшине "Род-
ничок" прогимнази-
стерүе түрх, шкулсөн
хүшшине - 4-мәш илем-
ләт шкул. "Нурлат-

нефть" НГДУ хәйен пә-
тәм подразделени-
чесе та уява түйәмсөн кәрт-
ме пултаринине та па-
ләртса хәвәрмалла. Ху-
ла үттисиме капәр-
лассине нефтебазына
сүткесни үүкч. Адми-
нистрации сүртне, тер-
риторине, урама капәр-
лассине пүснә, вәл та-
та 4 автозаправка та
илемләтнә. Урамсөн үт-
тисиме сахәр завоч, "Нурлатнефть" НГДУ
пысак түп кәртре, вөсөн II-III вырәнсөн
пач. IV вырән ДРСУ, "Надежда" патшаләх
предприятийе ылайшә.
Шел пулин тә, елка
капәрлассине тәләшшәп
са-хәр завочен микрорай-
оне қана малти вырән
илемләтнә. Парк та үт-
тисиме илемләт, хавас-
ла қана вырән пәтәмләл-
ле түләмләт...
Акә шүтәл минутсөн иртсе та кай-
рәп, палланә, ывәх сасә илтнине
чәре савәнә. Телефон тарифесем
хакли ынчен патне.

- Аван-и, Мариночка!
Ку Вали аппу, Ҫәнә ҫул
яч-пәсе сана, аслисем кил-
те-и?
- Тәвәнәм, Ҫәнә ҫул яч-
пәсе сана! Телей, әнәләх
пурне та.

- Эпир мәнле-и? Малтанхи пекх,
Виктора үттисиме өс үкү пам-
мәсеч, хаксем вара, ҳәвәх пәтәмләт...
тата ытти та.

Акә шүтәл минутсөн иртсе та кай-
рәп, палланә, ывәх сасә илтнине
чәре савәнә. Телефон тарифесем
хакли ынчен патне.

Инсстре тәвәнәсемпесе калаңи-
шән эпир мән чүхлә түләтпәр-ка?
Ку инсстре тәвәнәсемпесе калаңи-
шән эпир мән чүхлә түләтпәр-ка?
Ку инсстре тәвәнәсемпесе калаңи-
шән эпир мән чүхлә түләтпәр-ка?
Ку инсстре тәвәнәсемпесе калаңи-
шән эпир мән чүхлә түләтпәр-ка?
Ку инсстре тәвәнәсемпесе калаңи-
шән эпир мән чүхлә түләтпәр-ка?

ланә: "Сывләх сунатәп. Тархасшан,
мана әк ҫакан пек номер парәр-ха..."
Мәнх вара, клиент ыйтнине, вәл
шампански өссе әшәнә пулсан та,
пурнасламаллах. Қәçен каласан, мән-
ле кәмәлла үшәнәрләсөн та, тел-
фонистиканә Ҫәнә ҫул яч-пәсе саламласса
сүрәп сывләхпа пәрле әнәләх тата
тәләт сунна манмәсеч.

Ҫәнә ҫул қаң коммутатор хүси Фида-
ния Гатина пул. Үнай опыгч, Асия
Газизовна (үкерчекре) пекх, сакал
мар: хәрсөнен кашни кунта 20 ҫул
ытти вәй хурат.

Паллах, ывәлна, юлтасене өн-
ститутра пәрле вәренин түснә Ҫәнә ҫул
яч-пәсе телеграммәпа, пәр сәмәх шәп
35 пус тата услугашын 1 тенкә та 50
пус түләсесе "Люкс" сериллә бланкпа
саламлама пулат. Телеграмма 8-9 тенкә
лаарат. Тәрәп тесен, ытлашши хак-
лах мар. Тәрәп, СНГ өсрешүөсөн
салам яни икә хут хакләрх ўкет,
сиртән пәр сәмәхшән 60 пусла илә.
Сәмәх май каласан, Нурлатран тәт-
шах Франции, Германия, ҫаплах М

